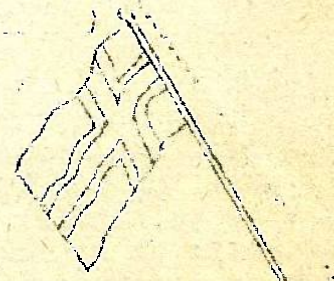

GJENGANGEREN

1. desember 1944. - - - - - 4. årgang.

- - - - -

WESTFRONTEN.-- Kanad. tropper har brutt igjennom og gått over den tyske grense Ø for Nijmegen i Holland. Den 1. og 9. am. arme truer Düren, men møter innbitt t. motstand. I de siste 9 dager er det her ødelagt 140 t. tanks og tatt 7000 t. fanger. 2 byer Ø for Hürtgenskogen er blitt inntatt. All. styrker har tatt Koslar og Hürtgen og Langerwehe. Det kjempes nå i gatene i Grosshau og Jüngelsdorf. Den 3. am. arme har befestet sine stillinger og står nå ikke fullt 3 km. fra Saarlautern. De har rykket inn i knutepunktet Saar-Union og har gått over den t. grense på 2 nye steder. Litt lenger nord har de erobret en rekke dominerende høyder med utsikt over Merzig. Den 7. am. og 1. franske arme har fra offensiven satte inn befridd over 1100 franske landsbyer og tatt over 22000 t. fanger. Tyskerne er drevet ut av halvparten av Alcasce. Byen Erstein er inntatt. Stillingen for de t. stykkene som forsøker å trekke seg tilbake fra Vogesene er fortvilet. Et område på 125 km² er omringet av franskmennene og mange fanger er allerede tatt. Tyskernes Vogeserfront holder på å bryte sammen. Brit. bombefly fra Italia angrep mål i Østerrike inatt. Mosquitofly var over Hannover. Alle fly vendte tilbake. En styrke på over 4000 all. fly fortsatte igår sine angrep mot tyske jernbane- og oljemål uten å møte luftmotstand. Over 1000 flyg. festninger med over 1000 jagere angrep idag onsdag oljeraff. i Mistburg og jernbanestomter i Ham og andre mål i V.Tyskl. Bare 4 am. b.fly gikk tapt. Likeledes ble Esser, Eneus og Nürnberg angrepet av brit. fly. ---I Belgia er det oppstått store vanskeligheter. Årsaken til vanskelighetene synes å være at regjeringen beskyldes for lempelighet i behandlingen av stripete som har gått tyskerne til hånd. Det har brutt ut streik i Bryssel. Den franske regjering har grepet inn og har overtatt 2 kullgruber i 2 departementer. ---ITALIA- De all. tropper opprettholder sitt press på de t. linjer. I Albertoområdet yder tyskerne sterk motstand og har også på enkelte avsnitt tilbakeerobret 3 støttepunkter. --- Fra TITO's hovedkvarter meldes at jugosl. avdelinger har sikret sitt brufeste ved Jania i Øst Bosnia og inntatt byen av samme navn. Det meldes at tyskerne demonterer alle fabrikkanlegg så fort de kan før de rømmer. 105 jugosl. quislinger som har gjort lakeitjeneste for tyskerne er etter dom blitt henrettet. (Ugraset utrykkes) --- ØSTFRONTEN - Russerne i Syd Ungarn brutt gjennom fiendens forsvarslinjer og gått over Donau på en 150 km. lang front og i en dybde av 40 km. 3 større byer og knutepunkter er erobret, bl. dem Mohatsch og Petsch, samt 300 andre bebodde steder. --- FINNENE har nådd den norske grensa på et nytt sted og har bedfridd Enontekiö på grensen. Etter finske meldinger har tyskerne svidd av over 10 000 hus i Finland under sin retrett. ---STILLEHAVET- Tokio er i ferd med å lide Berlins skjebne. Byen er nå blitt bombet for 3 gang på 1 uke. Store branner raser i byens sentrum. Ingen fly gikk tapt. Likeledes har jap. forsvarsverker i Hollandsk Ost-India blitt bombet. Am. fly og sjøstridskrefter har på ny gjort det av med en jap. konvoy, den 6. på rad, utenfor Leyte i Filipinene. Denne konvoy bestod av 13 skip som samtlige ble senket, ca. 4000 jap. soldater druknet. --- N O R G E.- Ved innseilingen til Sognefjorden har avdelinger av den norske marine angrepet en t. konvoy og senket 1 annet eskorteskipp og fått treff inn på et større skip med torpedo. Likeledes ble 2 mindre fartøyer rammet. Nordmennene hadde ingen tap. --- Svensk kringkasting melder at det er innført portforbud i Bergen. - Et rykte sier at von Falkenhorst er avsatt fra sin stilling som befalshaver i Norge og Rendelic innsatt i hans sted. - Befestningsarbeidene rundt Narvik fortsetter. Etter forlydende er den avholdte lege Rolf Bache, Lysaker, skutt av t. kjerne den 25/11. I Vang på Hedemarken er det arrestert ca. 100 gårdbrukere. ---SE OPP FOR PROVOKATØRER. ET ORD FRA DIN MUNN HAR KANSKJE ALLEREDE BRAGT EN LANDSMANN I ULYKKE.

Fra Hjemmefrontens ledelse. De deporterte fra Nord-Norge begynner nå å komme sørover. De har mistet alt, og de lidelser de har gjennomgått er ubeskrivelige. Det er en selvfølge at vi gjør alt for å lette deres savn. Men det er like selvfølgelig at vi ikke samarbeider med de nazistiske myndigheter og organisasjoner som er medansvarlige i denne krigsforbrytelse, og som ved å nekte å motta det svenske tilbud om å gi de deporterte tilhold og forpleining i Sverige har satt tusener av menneskeliv i fare. ----- H j e l p dine landsmenn! Hjelp dem med hus, mat, klær og senere med arbeid! Vi må ikke risikere at tyskerne får høve til å nytte deres arbeidskraft. Men hjelp dem direkte eller gjennom trygge kanaler. Overlat til NS å ta hånd om sine egne.

Juves rapport fra Kirkenes. - Jørgen Juve var den første norske journalist som satte foten på befrikket mark i Kirkenes. Han er korrespondent for NTB. I en rapport av 21/11 skriver han: Livet er begynt igjen i Kirkenes, iallfall i den utstrekning det er mulig. Størstedelen av befolkningen i Sør-Varanger lyktes å undslippe tyskerne da de kom for å deportere dem sørover. Over 3000 av befolkningen som er på 8000 var igjen da russerne kom, og befrierne ble hilst med jubel. Mellom russerne og nordmennene råder det beste forhold. Alt utføres raskt og effektivt. Store mengder frivillige er strømmet til, bare i Kirkenes 1500 mann etter 2 dager. De skal utgjøre en egen avdeling sammen med styrkene utenfra. Flere utposter i Varangerdistriktet er befrikket av russerne med hjelp av norske frivillige. - Språket skaffer en del vanskeligheter, men det lar seg overvinne ved god vilje fra begge sider. Våre norske og russiske soldater har allerede utvekslet erfaringer. Russerne har vært med på neget, men de erklærer at intet kan sammenlignes med den bistre vinteren her nord. -- Den første norske quisling i offentlig stilling vil nå bli utlevert til norske myndigheter av russerne. Det er NS-ordføreren i Kirkenes Rudolf Haugen, som ifølge nazipropagandaen var henrettet ved nakkeskudd.

Det er legenes skyld sier Hitler. - Hitler har sendt ut en ordre til alle tyske leger, hvor han oppfordrer dem til så hurtig som mulig å utskrive alle sårede soldater. Han har tidligere sendt ut samme ordre, men denne er ikke blitt fulgt sier han. "Når fronten idag går ved Tysklands grenser er dette en naturlig følge av at man ikke har tatt hensyn til min ordre. Jeg oppfordrer ennå en gang alle tyske leger til å utskrive sårede soldater så hurtig som mulig og bare ta hensyn til alvorlige lyter. Den som ikke lyder min befaling kan vente seg den strengeste straff," heter det til slutt. - Det er som kjent ført en utstrakt propaganda i Tyskland for å få soldatene og arbeiderne til å simulere sykdom. Anvisninger på hvordan det skal gjøres er sendt ut i masseopplag kamouflert som sigarettpapir, og håndbøker i simuleringskunst er trykt og spredt kamouflert som sangbøker o.l. De sårede soldatene og de overanstrengte arbeiderne i krigsindustrien har sikkert ikke større lyst til å ta opp arbeidet før det er strengt nødvendig.

Hirdens våpen skal oppbevares hemmelig. - Vi gjengir en ganske interessant skrivelse fra hirdsjefen, Marthinsen, til hirdens Alarm-enheter:
Ang. utlevering av våpen. 1) Våpnene må kun bæres i uniform og i forbindelse med tjeneste i AE. Det er selvfølgelig forbudt å bruke geværet til jakt. 2) Enhver AE-mann som har et utlevert våpen, skal i x fall han er fraværende fra hjemmet, oppbevare våpenet slik at dette ikke kan finnes ved aksjon av fienden. 3) Gevær og sluttstykke skal oppbevares hver for seg. Husets øvrige beboere må ikke gjøres kjent med hvor våpenet er oppbevart. 4) Enhver som bærer våpen er selv ansvarlig for dette. Hvis man ved kontroll finner at våpenet blir dårlig rengjort, eller at det er beskadiget, blir våpenet øyeblikkelig inndratt. 5) Ved tap av våpenet blir intet nytt utlevert. Melding skal straks sendes Hirdstaben.

Generaldirektør Vik ved Norges Statsbaner, har brøtt hjemmefrontens parole ved å overta sin nåværende stilling og har forøvrig vist seg å være et villig redskap for tyskerne.

Bli ikke politimann. - Politidepartementet fører for tiden hvervekampanje til politiet. Vi minner om at alle politiske og lensmannsstillinger er blokkert.

Hjemmefronten i Tyskland er ikke uvirksom. Det framgår bl.a. av en håndbok for simultanter, som er utgitt under navnet "Evangelisches Feldgesangbuch". Denne "evangelisches feltsanbok" ser tilsynelatende uskylldig ut, sier "Aftontidningen" i Stockholm, som har fått tak i et eksemplar. Det er salmer og soldatbrev osv. Men innimellom alt dette er boken en håndbok for alle som vil undra seg soldattjeneste og krigsarbeid. Det innledes med en bitter redegjørelse om hvordan alle arbeidere overanstrenges og de syke saboteres av nazidoktorene. De overanstrengte må ta saken i sin egen hånd og framkalle en sykdom, så de får hvile. Først gis det råd om hvordan en skal opptre hos legen. En må ikke vise seg for ivrig i sin skildring av sykdommen, "ikke diske opp med en lang historie som virker forberedt, en må vise sin motvilje mot å bli erklært syk, men allikevel gjøre det lett for doktoren å tro at en i virkeligheten er svært syk." - I et kapittel for seg selv, som heter "hjelp for alle" får en rede på hvordan en kan simulere tuberkulose, smittsom halsinfeksjon, lammelse i arm eller ben, rosen, gulsot, momentant hukommelsestap m.m. Arbeiderne i den kjemiske industri tilrådes å framkalle trotyl-forgiftning og andre sykdommer som forekommer i yrket. - Framgangsmåten for å framkalle symptomene på disse sykdommene er ytterst raffinerte og ikke uten en viss risiko. - For å få belterosen, skal simultanten klore huden rundt livet istykker og gni den inn med visse urteuttrekk. Halsinfeksjon får en ved hjelp av helvedessten, sennep eller ingefær og kritt. - Hvis patienten ønsker at armen skal bli lam kan han bare binde fast et tykt stykke radergummi til den nerven som ligger ytterst i huden i albuen. Etter en natts kur er armen lam en stund og jo lenger behandlingen pågår, jo mer absolutt blir lammelsen - og da kan en gå til legen. Til slutt gis det anvisning på hvordan en skal forfalske en resept for å få de ingredienser en behøver på et apotek - og det gis anvisning på hvordan en skal fjerne det skrevne på en gammel resept og sette nye ting istedet. - Som en vil se fornekte den tyske systematikk seg ikke - selv i det illegale arbeid.

Kampene i vest er det, som nå preger krigssituasjonen ved siden av kampene om Budapest. På de russiske fronter i øst er det relativt stille. En går ut fra at Stalin forbereder en veldig vinteroffensiv og at det er ventetiden før den for alvor settes inn, som preger situasjonen i Øst-Preussen og Polen. Til gjengjeld er da kampene i vest blusset opp i svære framstøt helt fra grensen av Schweitz og opp til Aachen. Ja, det påstås at det helt oppe ved Arnhem - Nijmegen foregår en stor opladning, som forbereder et nytt gjennombruddsforsøk her. En kan også gå ut fra at opmudringen av Antwerpens havn er kommet så langt at de allierte kan få inn sine tropper her. Hele Frankrike jubler over at det varørkenhelten Leclercque som førte de franske tropper som var i spissen ved erobringen av Strassbourg. - Engelske aviser advarer mot å tro at gjennombruddene i vest er avgjørende for krigen. Det er de selvsagt ikke, for tyskerne har naturligvis kraftige festninger østenfor Rhin. Men allikevel er det som skjer nå i vest en av de store etapper i den fullstendige tilintetgjørelse av det tyske forsvar. Det er noe i likhet med Caen-slaget, selv om det ikke vil innlede en slik stormmarsj som den som ble følgene av gjennombruddet i Vest-Frankrike. Det er dog klart at når tyskerne mister Ruhr og Rhinlandet samtidig som russerne presser seg fram mot Østerrikes grenser og snart ~~vakker~~ ~~inn~~ setter inn sin store vinteroffensiv mot Preussen - da er det ikke lenger så godt hverken for Hitler, Himmler eller Goebbels å bluffe med noen tysk seier lenger. Og når vissheten om nederlaget endelig slår igjennom, så får det nok sin virkning for den videre krigsførsel til det endelige sammenbrudd.

Forholdene i Kirkenes. - Et Moskvatelegram til den svenske avis Aftontidningen forteller litt om forholdene i Kirkenes. Det heter at 90 % av husene i byen var sprengt i luften eller brent av tyskerne. Kajanleggene var satt i brann og havnen er full av senkede skip. Den russiske militærkommando har stillet biler og hestekjøretøyer til befolkningens disposisjon og forsyner den med medisiner og matvarer. Krasnaya Svesda (Den Røde Stjerne) korrespondent skriver at befolkningen vokser for hver time i dette område idet stadig flere nordmenn kommer fram fra sine gjemsteder, hvor de holdt seg skjult for å undgå evakueringen. Norsk administrasjon er innført og samarbeidet mellom de russiske og de norske myndigheter går utmerket uten den minste friksjon. Det norske flagget vaier overalt.

Stalins siste store tale drøftes framdeles i verdenspressen, og især blir det framhevet at talen var et absolutt dementi av de påstander, som av og til er kommet fram om at russerne ville stanse kampen mot Tyskland så snart de hadde fått de tyske hærer bort fra sine egne grenser. Det var jo i ~~ogxixx~~ seg selv en aldeles utrolig unnerkjennelse av Stalins politiske dømmekraft. Og nå har han da også selv avlivet disse kannestøperier. Han slår fast at Tyskland etter nederlaget skal avvepnes militært, økonomisk og politisk, og at det må holdes i en varig avvepnet tilstand for at det ikke igjen skal begynne en ny krig. 20-30 år er etter erfaringen nok til at Tyskland atter er istand til å gå til angrep, uttalte Stalin med tydelig kritikk av foranstaltningene etter forrige verdenskrig. Stalin avviser tanken om at han skulle hate tyskerne fordi de er tyske. Men han anvender et russisk ordspill om at bonden dreper ulvene, "ikke fordi de er grå, men fordi de eter bondens sauer". Dette ordspill er i seg selv realistisk nok, og en kan i den forbindelse bare minnes den forargelse det vakte da Briand i sin ~~hax~~ tid sa at en måtte ta den tyske ylv i ørene. -- Nå er man klar over at det hele må tas grundigere enn man gjorde den gang. -- Særlig er dette gått opp for de allierte etterat både englenderne og russerne har funnet militære dokumenter som godtgjør at tyskerne allerede nå legger planer for neste verdenskrig. -- Det har også vakt tilfredshet i USA og England at Stalin denne gang nevnte Japan som en av angrepsmaktene. Og blant de ugjerninger, som disse stater har begått, regner han også opp kuppet mot Pearl Harbour og erobringen av Filipinene og Singapore. Dermed har han utvidet den oppgave, som de seirende makter har, når freden kommer. Angriperstatene er ikke de mektigste. De har bare innstillet seg på krig og rustet for den, mens hele verden forøvrig trodde på fred. Derfor må vi framtidig ikke bare Tyskland, men også Japan hindres i å kunne skape noen ny krig. De krefter, som spekulerer i en splittelse av de allierte stormakter, hadde i det lengste håpet på en slags russisk-japansk allianse i motsetning til den engelsk-amerikanske. Også dette håp har nå Stalin drept. Han er utvilsomt klar over at denne krig, hvor fryktelig den enn har vært for Russland, allikevel har skapt mulighet for å rydde vekk både den tyske og den japanske fare, som for Sovjet i virkeligheten var like truende. Intet er derfor mer naturlig og for Sovjet likefram en sikkerhetspolitikk, enn nettop å utbygge og trygge den nå under krigen skapte allianse mellom Stor-Britannia, Russland og USA. Det vil selvsagt bli nok av tvistepunkter, når krigen er slutt. Bare Balkanlandene byr på en rekke innviklede problemer, hvor så å si hvert land ønsker å utvide sine grenser på naboens bekostning. Men vi har dog sett at de 3 store politikere: Roosevelt, Churchill og Stalin har evnet å nå fram til enighet selv i de vanskeligste situasjoner unner krigen. Det er en garanti for at det vil kunne lykkes dem også i etterkrigstiden. -- Hovedsaken er at de 3 stormakter har en livsinteresse i dette at de sammen kan danne verdensgarantien mot nye kriger, at de ikke trenger noen nye territoriale utvidelser ~~xxx~~ ~~xxxxxxx~~ noen av dem, og at de har stått sammen og hjulpet hverandre i den blodigste av alle kriger og derfor også må stå sammen i det veldige storverk å sikre seg mot enhver gjentakelse av den fryktelige verdenskatastrofe vi nå gjennomlever.

Redaktøren av den franske nazivavis "Aujourd'hui", George Suarez er av en enstemmig domstol på 20 medlemmer dømt til døden for sitt samarbeide med tyskerne unner okkupasjonen. "De har solgt Deres penn til tyskerne. De har bare hatt hån og sarkasmer til overs for dem, som kjempet i den franske motstandsbevegelse. De forbrytelser De har begått kan bare sones med døden." -- Aftenpostens Ulrik Stang og S. W. Flood bør erindre seg denne dom. Også de har solgt sin penn til fienden.

Svenske frivillige til Norge? -- Svensk presse har i den senere tid beskjeftiget seg meget med spørsmålet om å sende frivillige til Norge. Morgontidn., regnet som et noenlunde offisiøst organ, gikk så langt som til å skrive at selvom en innsats av svenske frivillige i Norge skulle føre til at Sverige ble dradd inn i krigen, så bør man allikevel ikke avholde seg fra dette. Dagens Nyheter stiller seg også meget positivt til forslaget, men framholder at tiden ennå ikke er inne, idet en må regne med at fronten i nord sannsynligvis kommer til å stivne til over vinteren. Men forutsetningen for å sende slike frivillige avdelinger er at det skjer i sunlet tropp, slik som under vinterkrigen i Finland.